

**Przedmiotowy system oceniania z chemii
dla Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół Ogólnokształcących
im. AK w Bielsku-Białej**

1. Ocenianie przedmiotowe ma na celu:

- diagnozowanie – monitorowanie postępów oraz określanie indywidualnych potrzeb i przyczyn trudności każdego ucznia,
- informowanie o efektywności procesu nauczania – opisywanie rozwoju i postępów uczniów, ewaluację i modyfikowanie procesu nauczania (dla uczniów i nauczyciela),
- wspieranie i wzmacnianie procesu nauczania, mobilizowanie do uczenia się i pomoc w samodzielnym planowaniu rozwoju ucznia,
- klasyfikację – różnicowanie postępów uczniów zgodnie z ustaloną skalą,
- informowanie uczniów, rodziców (opiekunów prawnych) i nauczycieli o poziomie osiągnięć edukacyjnych, o postępach w tym zakresie, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

2. Ocenianie przedmiotowe obejmuje:

- formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z chemii ustalanie kryteriów oceniania,
- ocenianie bieżące oraz ustalanie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
- ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- ustalenie ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
- Umiejętności przedmiotowe: umiejętności wynikające z podstawy programowej, analiza i interpretacja źródeł pisanych i niepisanych, dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych i czasowo – przestrzennych, porównywanie, wnioskowanie, korzystanie z różnych źródeł informacji.
- Umiejętności ponadprzedmiotowe – osiąganie znaczących wyników konkursach przedmiotowych, umiejętność prowadzenia dyskusji, zaangażowanie, odpowiedzialność za podjęte zadania.

3. Ocenie podlegają:

- wiadomości,
- umiejętności:
- wkład pracy (aktywność, samodzielność, przygotowanie do zajęć).

4. Szczegółowe zasady:

- Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów i rodziców (poprzez wychowawcę) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, kryteriach ocen oraz trybie i warunkach uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej.
- Uczeń oceniany jest na bieżąco i systematycznie.
- Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny,
- Odpowiedź ustna – z czterech ostatnich lekcji.
- Kartkówka – niezapowiedziana, z trzech ostatnich lekcji.
- Sprawdzian –zapowiedziany tydzień wcześniej, z jednego lub więcej działów.
- inne: aktywność na lekcji, referat,* projekty*, udział w konkursach*.
- *ich użycie jest w dyspozycji nauczyciela.
- Uczeń zobowiązany jest przynosić zeszyt i podręcznik
- Ilość i częstotliwość form sprawdzania jest zależny od nauczyciela,
- Zapowiedziane pisemne formy sprawdzania wiedzy są obowiązkowe.
- Zapowiedziane prace pisemne nie są przekładane na inny termin.
- Uczeń, który w czasie sprawdzania wiedzy i umiejętności pracuje niesamodzielnie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń, który popełnił plagiat, prezentując czyjąś pracę jako własną, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- W ocenianiu każdej formie pracy ucznia przypisana jest waga od 1 do 3:
sprawdzian waga 3,
kartkówka lub odpowiedź ustana waga 2,
aktywność na lekcji - waga 1,
referat, projekt, udział w konkursie - waga 1 lub 2 (decyduje nauczyciel).
- Za „+” system średniej ważonej podnosi o 0,5 pkt; za „-” obniżamy o 0,25.

5. Kryteria oceny umiejętności i wiadomości są następujące:

a) Odpowiedź ustna:

1. niedostateczny - brak odpowiedzi, całkowity brak zrozumienia problemu,
2. dopuszczający - wyraźne braki, wypowiedzi tylko z pomocą nauczyciela
3. dostateczny - braki i luki w opanowaniu podstawowych wiadomości, pomoc nauczyciela przy wypowiedziach,
4. dobry - samodzielna i niepełna,
5. bardzo dobry - bezbłędna, samodzielna i wyczerpująca,
6. celujący - bezbłędna, samodzielna i wyczerpująca lub wykraczająca poza program nauczania, wskazująca na szczególne zainteresowanie przedmiotem.

b) Ocena prac pisemnych – skala punktowa przeliczona na oceny:

0% - 29% pkt.	ocena	niedostateczny
30% - 49% pkt.	ocena	dopuszczający
50% - 65% pkt.	ocena	dostateczny
66% - 74% pkt.	ocena	+dostateczny
75% - 83% pkt.	ocena	dobry
84% - 89% pkt.	ocena	+dobry
90% - 95% pkt.	ocena	bardzo dobry
96% - 100% pkt.	ocena	+bardzo dobry
100% + zadania dodatkowe	ocena	celujący.

c) Ocena semestralna i roczna:

- Ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną ustala nauczyciel na podstawie średniej ważonej liczonej według algorytmu wykorzystywanego w szkolnym e - dzienniku ze wszystkich ocen.
- W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może odstąpić od ustalenia oceny wynikającej ze średniej ważonej, zarówno in plus i in minus.
- Ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną wystawia się, stosując średnią ważoną

Ocena semestralna	Średnia ważona
niedostateczny	Niższa niż 1,70
dopuszczający	1,70 – 2,69

dostateczny	2,70 – 3,69
dobry	3,70– 4,69
bardzo dobry	4,70 – 5,69
celujący	Powyżej 5,70

6. Poprawa osiągnięć edukacyjnych:

- a) Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki wynikające z absencji w szkole.
- b) W przypadku nieobecności na sprawdzianie pisemnym, uczeń ma obowiązek zaliczenia go po wyznaczeniu terminu przez nauczyciela.
- c) Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od daty poprawionego sprawdzianu, po uzgodnieniu terminu.
- d) Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy odpowiedzi ustnej lub kartkówki w sposób ustalony przez nauczyciela w terminie tygodnia od jej otrzymania.
- e) Poprawa przewidziana w pkt c i d jest dobrowolna i odbywa się w ciągu tygodnia od dnia podania informacji o ocenie. Uczeń poprawia pracę tylko raz i brane są pod uwagę obie oceny z pracy pisemnej.
- f) po poprawie oceny pierwotnej nie skreśla się jej, a obok dopisuje się w dzienniku nową ocenę; przy wystawianiu ocen klasyfikacyjnych obie oceny liczą się do średniej,
- g) jeżeli w wyniku poprawy uczeń otrzyma ocenę identyczną z tą, którą poprawiał, nauczyciel nie wpisuje jej do e- dziennika, jedynie wprowadza znak „npopr” jako informację o nieudanej próbie poprawy oceny,
- h) uczeń, który w terminie nie poprawi oceny, traci prawo do poprawy tej pracy.
- i) Nienapisanie przez ucznia sprawdzianu spowoduje wpisanie w miejsce oceny „nb” oraz obniżenie oceny na koniec semestru lub roku szkolnego. Każde nb o jeden stopień. W sytuacji napisania przez ucznia danej pracy pisemnej, zamiast nb nauczyciel wpisuje ocenę.

7. Nieprzygotowanie do zajęć:

- a) Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji - raz w ciągu semestru przy 1 godzinie zajęć tygodniowo oraz dwa razy w ciągu semestru - przy 2 godzinach zajęć tygodniowo,
- b) Nieprzygotowanie do zajęć nie obejmuje zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy i umiejętności.
- c) Pomimo zgłoszonego np uczeń może napisać kartkówkę.

8. Prezentacja wyników uczniów:

- a) Każda ocena jest jawna – uczeń jest informowany ustnie, jaką ocenę otrzymał.
- b) W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas pracy pisemnej, nauczyciel odbiera prace i wpisuje ocenę niedostateczną (ocenę ze sprawdzianu uczeń może poprawić w ciągu tygodnia).

9. Ogólne wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z chemii:

- a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- ma wiadomości i umiejętności z programu nauczania opanowane w pełnym zakresie;
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.;
- wyjaśnia zjawiska z życia codziennego w oparciu o zdobytą wiedzę;
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej wiedzy.

- b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w znacznym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- zapisuje równania reakcji w zależności od etapu edukacyjnego słownie lub wzorami;
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- projektuje i bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne;
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności;
- potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo - skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów;
- wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne;
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności;
- jest aktywny podczas lekcji.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- z pomocą nauczyciela korzysta z innych źródeł wiedzy;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności;
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w sposób zadowalający.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych;
- przejawia pewne niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia się
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela

- nie zna symboliki chemicznej
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym
- nie wykazuje zadowalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.